

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

NVE
nve@nve.no

Bergen, 22. august 2025

Ref: Høringsuttalelse 202509836 – Måkaknuten søknad om batterianlegg ¹

Høringsuttalelse fra Norges Miljøvernforbund – krever søknad om batterianlegg i planområde til Måkaknuten vindkraftverk i sin nåværende form avslått.

Norges Miljøvernforbund (NMF) er som utgangspunkt positiv til tiltak som kan øke stabiliteten i kraftforsyningen, men denne søknaden om batterianlegg slik den er fremmet i sin nåværende form fremstår mer som en tilsnikelse og omgåelse av gjeldende konsesjonsbetingelser for vindkraftverket enn et reelt ønske om å gjøre noe samfunnsnyttig.

Et batterilagringsystem tilknyttet kraftforsyningen behøver ikke å ha en lokalisering knyttet til eksisterende planområde i et konsesjonsgitt vindkraftverk der deler av tildelt konsesjonsperiode allerede er brukt. Så lenge batterianlegget skal tilknyttes nettet vil en stå ganske fritt til å velge en bedre egnet lokalisering for batterianlegget enn til planområdet til et vindkraftverk som kun vil ha ca. 20 år igjen av konsesjonsperioden når batterianlegget vil kunne idriftsettes. Dette opplyser søker også selv i konsesjonssøknaden for batterianlegget, sitert;

2.3 Varighet for eksisterende anleggskonsesjon

Med henvisning til NVE id: 200703409-251 har ewz Måkaknuten Vind AS anleggskonsesjon til å drifte Måkaknuten vindkraftverk med Måkaknuten transformatorstasjon frem til 16.08.2045. For batterianlegget søkes det anleggskonsesjon med 30 års varighet. Dette innebærer at batterianlegget vil ha omtrent 10 års gjenstående konsesjonsvarighet ved utløpet av den opprinnelig anleggskonsesjonen for Måkaknuten vindkraftverk.

På det tidspunkt anleggskonsesjon for Måkaknuten vindkraftverk utløper vil tiltakshaver derfor gjøre en økonomisk vurdering på om vil være lønnsomt å drifte batteriet i ytterligere 10 år uten vindkraftverket, med forutsetning av at den infrastruktur som en nødvendig å beholde for å kunne drifte batteriet, gis konsesjon til ytterligere 10 år. Dersom dette viser seg å ikke være lønnsomt, vil tiltakshaver søke om oppheving av anleggskonsesjon for batteriet og demontere anlegget sammen med resten av Måkaknuten vindkraftverk.

Dette betyr at midt i planområdet til et vindkraftverk som etter endt konsesjonsperiode skal nedlegges og naturen tilbakeføres, vil denne søknaden medføre at internveier og intern infrastruktur som etter gjeldende regelverk, samt NVEs egne veiledere og retningslinjer, skal fjernes, ikke bli fjernet.

¹ <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=207&type=A-1,A-6>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

I Energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementets veileder «Planlegging og konsesjonsbehandling av vindkraftanlegg på land» står følgende, sitert; ²

12.10 Nedleggelse

Konsesjonen til vindkraftanlegg har en maksimal varighet på 30 år. Med mindre konsesjonæren søker om forlengelse av konsesjonen, skal vindkraftanlegget nedlegges ved endt konsesjonsperiode.

Krav til nedleggelse og tilbakeføring av landskap følger av energilovforskriften § 3-5 bokstav d og konsesjonsvilkårene.

Etter energilovforskriften § 3-5 bokstav d plikter konsesjonæren å fjerne det nedlagte anlegget og så langt det er mulig føre landskapet tilbake til naturlig tilstand.

Av konsesjonsvilkåret «plan for nedlegging av anlegget og tilbakeføring av landskapet» følger det at konsesjonæren i god tid før planlagt tidspunkt for nedlegging, og senest to år før konsesjonen utløper, skal utarbeide en detaljplan for nedlegging av anlegget og tilbakeføring av landskapet. Detaljplanen skal godkjennes av NVE før arbeidet med nedlegging starter.

Vilkår om «forslag til finansiell sikkerhetsstillelse for nedlegging» inneholder også krav om at konsesjonæren innen utgangen av det 12. driftsåret skal sende et konkret forslag til finansiell sikkerhetsstillelse til NVE for godkjenning. Forslaget skal sikre kostnadsdekning for fjerning av anlegget og tilbakeføring av landskapet.

Dette er også videre presisert i NVEs øvrige veiledere for konsesjonsbehandling og vilkår for vindkraft, som NVE-rapport 7/2023; «Prosedyrer for behandling av vilkår om finansiell sikkerhetsstillelse for vindkraftverk på land», sitert;

Forord

Når NVE gir anleggskonsesjon til vindkraftverk på land etter energiloven, gjelder den for en begrenset tidsperiode. Etter dette skal vindkraftverket legges ned, og nedlegging er konsesjonær sitt ansvar. I konsesjonene setter NVE vilkår om at konsesjonæren sender et forslag til finansiell sikkerhetsstillelse (tidligere kalt garantistillelse) innen utgangen av anleggets tolvte driftsår. Sikkerhetsstillelsen skal dekke kostnadene ved en nedlegging, slik at samfunnet er sikret at det finnes tilgjengelige midler til å legge ned kraftverket dersom konsesjonæren skulle være ute av stand til å legge ned anlegget.

Det er helt klart at søker/tiltakshaver må være kjent med gjeldende regelverk. Det virker derfor åpenbart at en søknad om en installasjon som er omsøkt å stå 10 år lengre enn sluttdato for gjeldende konsesjon er et uakseptabelt forsøk på omgåelse av gjeldende regelverk. Når konsesjonsperioden for Måkaknuten vindkraftverk utløper, skal nedlegges, og landskapet skal tilbakeføres vil deler av infrastrukturen som etter regelverket skal fjernes og tilbakeføres bli stående. At søkers egentlige hensikt er å senere kunne benytte dette som argument for at også vindkraftverket må forlenges de samme 10 årene ekstra fremstår åpenbar.

Dersom ewz Måkaknuten Vind AS virkelig hadde til hensikt å bidra til en stabilisering av kraftbalansen i regionen ville selskapet helt klart stått temmelig fritt i sitt lokaliseringvalg, ikke begrenset til dagens planområde. Det er nok av tilgjengelige industriområder i tilknytning til sentral- eller regionalnettet som åpenbart kunne vært bedre egnet for et slikt kraftregulerende batterianlegg.

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/daebfb5c14a140c398e15ffcb61de872/no/pdfs/planlegging-og-konsesjonsbehandling-av-vindkraftan.pdf>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Nå er slike store batteriløsning i utgangspunktet heller ikke særlig bærekraftsvennlige med sitt store forbruk av kritiske mineraler og andre stoffer. Dette gir et økt press på økt utvinning og gruvedrift, og mye energibruk til raffinering, smelting, produksjon, og frakt m.m gir i tillegg også store klimautslipp fra fossile kilder globalt.

Når det gjelder Måkaknuten vindkraftverk så er dette et av de mer kontroversielle vindkraftsakene i forrige konsesjonsrunde, der konsesjonsmyndighetens tidligere saksbehandling hverken tilfredstilte kravene til konsekvensutredning eller overholdt opplysningsplikten underveis der samlet installert effekt ble øket fra 66 MW til 99 MW mai 2017, og turbinhøyden økte fra 125 meter til hele 190 meter **uten at endringene ble lagt ut på høring**. Dette har dermed skrevet seg inn i norsk vindkraftshistorie som en klar versting, dessverre blant en rekke andre tilsvarende eller verre og svært kontroversielle vedtak og konsesjonsprosesser over hele landet, på tvers av både gjeldende regelverk, eller i tråd med kravene til god forvaltningsskikk.

Måkaknuten vindkraftverk er i tillegg svært kontroversielt ved at det er bygget i hekketerritorier og næringsområder for hubro, kongeørn, havørn og vandrefalk i tillegg til at det er lokalisert sentralt i trekkrutene for bl.a myrhawk (sterkt truet) m.m. Konsekvensutredningene var i tillegg svært mangelfulle i forhold til en rekke utredningstema. Vindkraftverket er i tillegg bygget kloss inntil det tilgrensende Trollhaug naturreservat til kraftig svekkelse av verneverdier og verneformål. En tilsnikelse til å forlenge vindkraftverkets konsesjonsperiode ved å båndlegge deler av dets infrastruktur utover gjeldende konsesjonsperiode er uakseptabelt.

Oppsummering og krav

Måkaknuten vindkraftverk var gjennom konsesjonsbehandlingen befengt med en rekke kontroverser der utbygger urettmessig fikk tilgodesett store fordeler i strid med gjeldende regelverk av konsesjonsmyndigheten. Når det igje søkes om ytterligere tilsnikelser på tvers av gjeldende regelverk for nedlegging og tilbakeføring etter endt konsesjonsperiode er det all grunn til å reagere.

Et batterianlegg tilknyttet kraftnettet som her er omsøkt behøver ikke å være geografisk knyttet til selve konsesjonsområdet for vindkraftverket, men kan i praksis lokaliseres hvor som helst i regionen dersom søker virkelig har et genuint ønske om å tilby stabilisering av den regionale kraftforsyningen. Inneværende søknad om 30 års-konsesjon som vil gå hele 10 år utover gjeldende konsesjonsperiode for Måkaknuten vindkraftverk som skal utløpe 16.08.2045 er derfor totalt uforenelig med gjeldende regelverk.

Norges Miljøvernforbund (NMF) krever derfor søknad om etablering av batterianlegg, med lengre konsesjonsperiode enn den som er gjeldende for Måkaknuten vindkraftverk, avslått.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:		Region Sør / Øst	Region Nord-Norge
Postboks 593	Tlf: 55 30 67 00	Postboks 9261	Postboks 446
5806 BERGEN	Faks: 55 30 67 01	Grønland	9255 TROMSØ
Skuteviksboder 24		0134 OSLO	
Bank: 9521.05.71982	Org.nr. 871 351 082 MVA	Tlf: 55 30 67 00	Tlf: 913 57 125
Internett: www.nmf.no	Epost: nmf@nmf.no	Epost: oslo@nmf.no	Epost: nord@nmf.no

